

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Kül-mouostoriceza 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évnegyedre 3 ft. o. 6.

Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál fizetendő.

A „nyilittér” cikkei sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtára, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

K. KÖZLÖNY

július—decemb. folyamára.

A „K. Közlöny” előfizetési ára:

Félévre 6 forint o. ért.

Évnegyedre 3

Tisztelt előfizetőink az előfizetési pénzeket kiadónk STEIN JÁNOSHOZ (bel-középutca Stein könyvkereskedése) méltóztatásuk beküldeni, hol a pontos számközlésről gondoskodik a van.

Magyarul: A „K. Közlöny” szerkesztősége.

558. éln. 1866.

Hivatalos helyreigazítás.

Benedek tábornagynagy állítólagos hadi parancsa, mely a „Kolozsvári Közlöny” idei 74-ik számában a 308. dik lapon, berliuti hírlapok után annak bitelessége feletti kétely kifejezése nélkül közöltetik, egy porosz tollból eredő koholmány, a mely már a „Wiener Abendpost” épp azon számában, melyből a „Kolozsvári Közlöny” szinte azon lapon a nevezett tábornagynagy Olmützben június 17-én kelt valódi hadi parancsát kinyomatta, illetékes oldalról célzatos, megvetendő hazugságnak jellegzetetett.

Kolozsvár, június 27-én, 1866.

A kir. főkörmányszék elnökségétől.

Pest, június 22. 1866

(D.) Egy legnagyobbbrészt igazságtalan háboru kezdetén állunk, s midőn e háboru által, mely habár a magyar királyság közvetlen érdekeivel nem érintkezik; de népünk is a vér- és pénzáldozatban, a közös dinastia minden népeivel a pragmatica sanction alapult birodalmi közösség alapján osztozik, soha nem volt magyar országgyűlés hasonló kérdések közt a mostanihoz hasonló állapotban.

Országgyűlésünk mindig birta az ujonez és adó megszavazás jogát, ezen jognál fogva ugy azon háborukban, melyek közvetlenül a magyar korona ellen történhetett támadások miatt fejlettek ki, mint azokban, a melyek a velünk egy uralkodó alatt álló örökös tartományokat vagy a dinastia összes birtoklásából kifejtett nagyhatalmi állását illeték, éppen a védelem közösségénél, s az alkotmányjog ösidőkről leszállott élvezeténél fogva országgyűléseink intézkedtek ugy a szükségelt haderő erősítéséről, mint a viharos idők által fokozott adók kiteremtéséről, s szükség esetében a hadi segedelmek megajánlásáról.

Most a viszonyok azon rendkívüli s egész történelmünkben apratlan anomáliái miatt, a melyeket két évtizedtől mindent felzavaró rendszerei idéztek elé, midőn az ország legszentebb jogai ama rendszerek chaoticus maradványai közt vergődnek, s a mentő eszközök az országban s koronának csak legközelebből jött ideje keresni indulni, kényes állápontra jutott maga az országgyűlés is.

A háborus idők a felzaklatott kedélyű s ellenkező érzelmi nemzetiségek vágyainak s törekvéseinek, rokon- és ellenszenvének felfokozott láza közt alig lehetnek kedvezők a kormány valamely oly merész elhatározására, mely a Schmerling-féle experimentatiók maradványainak egy elhatározó végintézkedés által véget vessen, s a magyar alkotmányt azon elhagyott kerékvágásba a teljes jogfolytonosság útjára visszaterelje, a hol a nemzet egyszerű dolgokat cselekedni megszokta; másfelől az országgyűlés mindaddig míg az általa képviselt nemzet valódi hatalmának s tevékenységének közegei hiányoznak, sőt a jog is, mely ezen tevékenységnek kutterforrása, a hatalom részéről a függő közös kérdések sorába tétetett át, mindaddig, míg ő nincs visszahelyezve hatalmának s befolyásának illetékességébe a legdinastikusabb érzelmeiktől lelkesült többség által sem tehetne olyat, a mi az ő és a nemzet méltóságának egyfelől, másfelől az idők rendkívüli követelményeinek megfelelően. Sőt a jog védelmére nézve már hivatásánál fogva őt pozitív szerep illetvén, e kénytelen hallgatás, mely már a német élelápok többszöri élceinek tárgyalást szolgált, talán a kö-

rülmények fejlődésével, s kényes kérdések előálltával alkalmazható nem is mindig lehetne.

Ezen rendkívüli s valóban sajnálatos helyzet mind élénkebben meríti fel az országgyűlés elnapolásáról híreket. Hiresztelék, hogy az egyes és sürgetőbb bizottmányok működésöknek folytatásában meghagyatván, maga az elég gyér s tárgyakban a bizottmányok munka bevégeztéig nem is gazdag országgyűlés rendes gyűlésesei elnapoltatnak; újabban pedig mind inkább vett erőt azon hir, hogy az egész országgyűlés el fog napoltatni, még pedig az utóbbi napokban Pesten megfordult magyar korlátnok tapogatózásai alapján; hírlik, hogy az elnapolásra nézve a magyar kormányférfiak nézetei eltérnek, mondják, hogy némelyikük jól belátja mekkora csüggedést fog a nemzet lelkeben okozni, ha azon képviselők, kiket reményekkel várt haza, s kiknek nagytöbbsége a legloyalisabb mérsékelttség és jóakarat kétségbe vonhatatlan tanújeleit adta, ha e képviselők tökéletesen üres kézzel tér vissza a választókhoz. E nézet küzd az országgyűlés folytatása mellett, mely maga kezességül szolgálja a kormány komoly törekvésének arra nézve, hogy az alkotmányos állapot visszahelyeztessék, melyet el nem fojtott a háboru zaja, sőt éppen a népek alkotmányos jóllétükért kifejtett rendkívüli erőfeszítése az, a mely képes elfojtani a háboru zaját, letiporván a támadó ellenségeket.

Melyik nézet fog győzni a kettő közül, ez már csak néhány nap kérdése, a mai lapok valószínűbbnek mondják az első nézet diadalát, mely az országgyűlés elnapolását vonandja maga után. Annyi bizonyos is, hogy ha a kormány az alkotmány visszaállítására nézve valami oly egyszerű lépésre nem akarja elhatározni magát, minőt a lapok a manifestum megjelenésekor előre hirdettek volt, ugy számításba vehet oly kérdéseket, melyeknek felmerültével az országgyűlés együttléte neki némi kellemetlenséget okozhatna; és ez az elnapolás valószínűségét állítja előtérbe, mert a kormány oly kevés hajlamot mutatott az ország kívánalmainak előleges teljesítéséhez akkor is, midőn az idők arra kedvezőbbek valának, miképp nehezen remélhetjük, hogy most valami nagyszerűt, valami elhatározót kezdeményezzen.

A hadseregnek egy-két fényes, egy nagyjelentésű diadala fényes rést nyitna ily kezdeményezésre, s hirdeté is a lapok, hogy a magyar alkotmány-kérdésre nézve egy örövendezett esemény van kilátásba az első fényes diadal után; de a hadi szerencse hátránypajait emberi ész ki nem szabhatja, gyakran éppen az első csaták sikertelenek, sokszor megverték Nagy Frideriket, míg megtanulta saját vereségén másokat megverni, ugy a hadi szerencse bizonytalansága meghiusítja e szép tervet, s a kormány éppen a másik alternatívára kényszerül, adomány helyett még rendkívülbb áldozatot fog kérni.

Az első esetben mulhatlan szükség volna az országgyűlés együttletére, mely jogai-ba visszahelyeztetve, a kezdemény sikerének további biztosítására hatni képes volna, a második esetben már változik a kérdés, midőn a hatalomnak autocrat uton kell azon erőfeszítést kirendelni, a mi ő jogok alapján a törvényhozó hatalom hatáskörébe tartoznék.

Látni való, hogy az országgyűlés „lenni vagy nem lenni”-je fölött egyaránt fontos kérdések merülnek fel; s valóban igen érdekes lehet most azon tanácskozás, a mely e kérdés fölött hirszerint a legközelebbi napokban fog lefolyni.

Kérdések merülnek fel, melyeknek megoldásához még a legnagyobb bölcsesség sem elég, ahoz szerencse is kell, szerencse, hogy az elhatározásnak a bekövetkező idő eseményei megfeleljenek.

Mi a kormány e részbeni elhatározásának rendkívüli fontosságot tulajdonítunk, az országgyűlés együtt maradása nagy kezessége a kormány rendithetlen kiegyenlítési törekvésének, az országgyűlés elnapolása jele azon nehezebb viharoknak, melyek a birodalmat annyira fenyegetik, hogy ez idők szerint semmi egyébre nem lehet gondolnia, mint önvédelmére.

Vélemények a magyar országgyűlés elnapolásáról.

○ Multikori Péstről biztos kézből vett telegrammunk is megerősítvén az országgyűlés elnapolása iránti hírek valószínűségét, kevés kétségünk maradhat fenn az iránt, hogy e szándék végrehajtása iránt a kormány tanácsában a nézetek az elhatározás pontjáig értek. A közelebbi napok eldöntendik: vajlon ez intézkedés a jelen viszonyok közt ő Felsége kormánya előtt valóban mellőzhetlen és hasznosnak tűnik e fel, vagy újabb megfontolás alá véve a dolgot, ellenkező nézet érvényesítendő).

Addig is tájékozunk magunkat e kérdés horderejével, s mindenekelőtt lássuk: minő felfogás nyilvánul erre nézve a különböző lapokban.

A „Pesti Napló”-ban b. Kemény Gábor szól hozzá e fontos kérdéshez, s mintán szintén constatalja, miképp „fü-fa arról beszél, hogy közelebből az országgyűlést elnapolják,” kiemeli, hogy igen lényeges különbséget lát abban, hogy az országgyűlés rögtön elnapoltassék, vagy csak akkor, midőn a közös ügyek miként intézésének terve már a nyilvánosságnak át lesz adva. „Csakely nézetem szerint — ugymond — ha elnapoltatnék az országgyűlés, mielőtt a köztügyi terv be volna nyujtva, a közvéleményben két nézet születhet, — vagy az, hogy az országgyűlés nem is kísértette meg a közös ügyek kérdését megoldani, vagy hogy megkísértette, de nem tudott vele boldogulni. Már ugyan kérdés: melyik volna jobb, vagy jobban: melyik rosszabb? Ugy hiszi: ezen időnap előtti elnapolás csak a Deák-párt, sőt az országgyűlés bitelet fog-ná csökkenteni.

Másfelől ha vannak oly kicsiny hittek, kik lehetlennék tartják a közös ügyek elintézését ugy, hogy Magyarországnak politikai önállósága meg ne semmisüljön, nézetük igazolásául vehetnek azt, ha az országgyűlés elcsúszik, semmi látható munkát sem végezvén a közös ügyek kérdésében. Ha vannak, kik a collegialis igazgatási rendszert bálványozzák a miniszteri ellen, azok örülhetnének az elnapolásnak, mert — ugymond — különben hírtelenében a közös ügyek miként intézésének igen jóra való terve kerülhet elő, mely a miniszterialis rendszeren alapul.” A burocraták is örvendhetnének, mert az elnapolással a kiegyenlítés is elodáztatik. De a kormány mi hasznát venné az elnapolásnak? A szelek szárnyain bocsátná szét mindazon különböző elemeket, melyek az országgyűlésen, Deák eszélyes és hatalmas vezetése alatt, jócskán egymáshoz simulak vala.

A „Magyar Világ”, a jobb oldal orgánja, szintén nem érzi magát inditva a kormánynak netalan az elnapolás iránti szándékát helyeselni. „Hindünk kell, ugymond, hogy a kormány köllőleg tanulmányozta a magyar országgyűlésnek gondolkodásmódját; hogy tudnia kell, miszerint a tulnyomó többség a nemzet jogainak követeléseiben higgadt és mérsékelt modort tanusított s hogy ezt ezentúlra még inkább meg kívánja tartani; tudnia kell, hogy az egyes kitérősek ellen azért nem történt komoly ellenszegülés, hogy ebből folyólag azért vala ez eljárás némileg nehezkés, miszerint az egyetértés fenntartassék; és végre tudnia kell, hogy ha most az országgyűlés elnapoltatnék, az az egész ország lakosságára nézve nemcsak fájdalmas benyomást fogna tenni, hanem csökkentené a népnek a kormányhoz, annak nemes intentionhoz való bizalmát, mire ma éppen oly nagy szükség van, mint volna szükség arra, hogy a jelen veszés időkben a trón és korona a kielégített törvényhozó testületek véd-pajzsa alatt s ezeknek hathatós támogatásával szálhatna szembe a fenyegető veszélyvel.

Ha tehát eljuthatnának vágyaink az illetékes helyre, ugy azt kellene kérnünk: hogy maradjon együtt országgyűlésünk és részestüljön a rendkívüli körülmény kedvezményeiben magunk és a birodalom javára egyaránt; de ha ez lehetetlen volna, akkor szolgáljon vigaszul, hogy nem az országgyűlés magatartása szűlne az elnapolást, minőlfogva, ha Isten segítségével a háboru veszélyei elháríttak, országgyűlésünk azonnal ismét felveheti működésének fonálát.”

A „Hon” ugyanoly határozottsággal roszolja az elnapolás iránti szándékot. „Részünkről — ugymond — nem értjük, mi érdeke lehet a kormánynak félbeszakítani az országgyűlést, mely a jelen világos időkben Magyarországot hivatalosan és loyalian képviseli s a mellett a hoszsza elegendes munkálatozat immár a lényeges kérdések tüzetes tárgyalását is megkezdte a bizottmányokban. A magyar országgyűlés elnapolásának hírére csak azok fognak örvendeni, a kik, daczára a sept. 20.

*) Mai telegrammunk szerint az országgyűlés elnapoltatott.

nyilatkozványnak, még mindig új fordulatot várnak, s titokban remélik, hogy utoljára is a hatalom-szó dönti el ezen kérdést, még pedig a centralisatio és germanisatio javára, Magyarország contumaciáltatásával, s ősi jogainak confiscálásával. Atalában véve igen kedvezőtlen véleményt vonna magára a kormány, ha az alkotmány-kérdés eldöntését a háboru esélyeitől teszi függővé. Ellenségei rögtön azt mondanák: nem akar a nemzet követelményeinek igazságát szolgáltatni; ne hogy győzelem esetére „concessioit” mint elhamarkodottakat, valahogy megbánhatná.”

Lapszemle.

Nem csak jelentőségének tartjuk azon körülményt, hogy a „P. Napló”-ban a jobboldal vezére gr. Apponyinak elégteltelt szolgáltató polemia foly, mi csak a pártédek szempontján egészen feljüll emelkedő méltányosságra mutat. Im itt közöljük a „P. N.” referensének cikkét.

A „Hon” vádolja a „P. N.” jun. 14-diki országgyűlési tudósítóját, vádolja azzal, hogy indokolatlanul állítja azt, miszerint Gbiezynek gróf Apponyihoz intézett azon szemrehányása, hogy az alkotmányos szempontokat az inségügyben egyszerűen mellőzhetőknek állítja — alaptalan.

A „több képviselő” vádja, már csak formailag véve is — ne sértse meg őket e szó! — alaptalan.

Mert éppen a kérdéses számban, a felhozott észrevétellel összefüggőleg, elő volt adva az indokolása is.

Az, hogy megáll-e az ott felhozott indok vagy sem — más kérdés: ezt csak akkor fogjuk vitatni, ha helyessége egyenesen kétségbe vonatik. Tény az, hogy az észrevétel indokolva van.

De a „több képviselő” felszólalása nem pusztán erre vonatkozik; hanem megkísérti bebizonyítani állításunk ellenkezőjét, azt t. i., hogy Gbiezy kérdéses észrevétele alapos és indokolt volt.

Es bizonyosággal nem Apponyi szavazatát hozzák fel, pedig valaki magatartásának egy politikai kérdésbeni megítélésére rendszeren ez a döntő szempont — hanem elismerve, hogy arra Gbiezy észrevétele nem illik, hivatkoznak némely szavakra, miket Apponyi szavazata indokolásán ejtett.

Előleg jó lesz tehát megjegyezni, hogy az inségügyben történt intézkedés alkalmával Gbiezy sem akarta másként övni az alkotmányos szempontokat, mint gr. Apponyi; e részben mindkettő egyenlően járt el, mert mindkettő ugyanazon irányt föltétlenül elfogadta.

A mi a szavazat indokolását illeti, a „több képviselő” Apponyi három mondatát hozza föl, melyből következteti, hogy „beszédében több helyütt kárthatnati látszott azt, a mi Deák inditványában világosan bennfoglaltatik, hogy t. i. az inség elhárítása érdekében határozat, az alkotmány helyreállítása kérdésével kapcsolatba hozassék.”

Tehát csak látszóft kárthatnati! De a látszat már magában véve olyas körülmény, hogy arra oly határozott vádat, minőt most a „több képviselő” igazolni akar, építeni nem lehet.

Nem, főleg akkor, midőn Apponyi gr. szavazata egyenesen a látszat ellen szól, midőn éppen a „több képviselő” által felhozott 3 mondat természetes értelme sem igazolja s látszatot.

E mondatok, visszaállitva a mit a „több képviselő” belőlük kihagyott, így hangzanak:

„A napirenden levő tárgy bizonyára olyan, mely a lehető legnagyobb egyetértést és pártkülönbség nélküli közreműködést követelőleg szabja elénk. Mert mi sem hathat kártékonyabban a közvéleményre és különösen az elemi csapások sulya alatt fohászokdó s minél gyorsabb segélyezés után sovárgó honpolgárookra, mint annak tapasztalata, hogy midőn sorsuk felett, melyet enyhíteni kívánunk, mindnyájan tanácskoznak, oly politikai elvek vitatásába elegyedünk, melyek nagyfonságát senki közülünk nem tagadja, s melyekre kiki meggyőződéséhez képest teljes figyelmét és teljes tevékenységét fordította eddig és ezental is fordítandja, de melyek legkevésbé sem alkalmasak arra, hogy azt, a mi jelen feladatunk főkélléke, t. i. az orvoslásnak siettetése, idézzék elő.

„Bármilyen tisztá, bármilyen alapos legyen is azon elv, azt nem fogja megérteni, még kevésbé becsüli a nép, ha annak ellentéte miatt a nélkülözhetlen és lehető segítséget nélkülöznie, vagy — mitől a jó isten menten — még ében is kellene hálnia. Tehát nem alkotmányos elveink iránti közömbösség vagy tiszteletlenség, hanem az azok iránti legvalótlóbb érdekeltség és őszinteség ösztönzi azt, aki a jelenlegi rendkívüli viszonyokban óvakodik azoknak akkénti fesszege-

tésétől, mely által a nélkülözhetetlen segély maga, vagy legalább az tétetnek lehetetlenné, hogy ezen segély az országgyűlésnek hozzájárulásával nyújtassék.

De a politikai vélemények szívósságánál fogva a jelen korban elfogulatlan bírót találni nem lehet; részrehajlatlan és jogérvényes ítélet csak az utókor fog kimondani, de azokra, kik a fenyegető inség által követelt és halogatást nem engedő intézkedéseket elvbéli feltételek által megakasztani akarnak, azokra a szenvedő nép rögtön ki fogja mondani ítéletét.

E szavak értelme iránt, mi is azon bírora hivatkozunk, melyre a „több képviselő” t. i. az olvasó józan ítéletére. Az azt fogja látni azt, hogy itt nem az van mondva, miszerint szónok a segélyezési ügynek az alkotmány kérdésével bár minő kapcsolatba hozatalát egyáltalán ellenzi, hanem az, hogy ellenzi az olyatán kapcsolatot, mely a segélynyújtást késlelteti, mely annak elfogadását előleges elvbéli feltételekhez köti.

És miután Andrassy gr., Eötvös, sőt Deák is határozottan ily értelemben nyilatkoztak, mintán éppen az a Deák-féle indítványban nyomtatékosan ki van fejezve, sőt főleg e pontban különbözik a Kállay-féle indítvány tartalmától: világos, hogy Apponyi és az azai és a Deák-féle indítvány közt semmi ellenmondás nincs.

E szerint midőn a „több képviselő” az Apponyi ellen felhozott megrovást mégis e szavakkal akarja igazolni, biztos tudomásunknak kell lenni arról, hogy Apponyi a fennebbi szavakat nem természetesen, hanem más, a „több képviselő” állítását erősítő értelemben akarja venni.

E biztos tudomást ők onnan is meríthették, ha a szónokok szívét és veséit vizsgálták. A „P. Napló” tudósítója ahoz nem ért és — bocsássák meg — ha azt hiszi, hogy a „több képviselő” se ezért marad előbbi véleménye mellett.

Austria körjegyzéke.

A császári manifestum kibocsátása alkalmából a következő körjegyzék intéztetett a külhatalmakkal levő képviselőkhez: Bécs, jun. 17.

„Az utóbbi erőszakos tettek, melyeket Poroszország Németországon elkövetett, fegyveres betörései oly békés államokba, melyek egyebet nem vételeztek, mint hogy hívek maradtak a szövetségi szerződés pontjaihoz, nem engedik, hogy a császár, a mi Felséges urunk, tovább megmaradjon türelésben a tétlen nézője legyen a szövetségesek jogai ily flagrans megsértésének.

„Az éppen most megjelent császári manifestum hírül adja az austriai császári birodalom minden népeinek, hogy a háború már elkerülhetlen, s erőszakot kell az erőszakkal szembe tenni, hogy a jog diadala és a német államok függetlensége biztosítva legyen. — A császár szavai kétségtől még külföldön is rokonszenves viszbangra fognak találni. Oly érzelmekre hivatkozunk, melyekre mindenütt feldobog a szív, hol a becsület és méltányosság eszméi még élnek. Attól tarthatnánk, győngtem ezen szavak hatását, ha magyarázni akarnánk. Legyen szíves, kérem, gondoskodjék, hogy a császári manifestum pontosan ismertté legyen, s telhető elterjedt nyilvánosságra jusson.

„A „Wiener Zeitung” megviszi önnek ezen okmány német szövegét. Ide mellékelve találja francia fordítását, melynek, a mennyire csak lehetséges, elterjesztésére hívom fel önt. Az ügy, melyért Austria fegyvert fog, jobb, hogyszem meg ne nyerné, ha a közvélemény itélőszéke előtt oly hangosan tárgyalhatik, a mint csak lehet. Nem vezet a császári politikát semminemű hódítás szándéka. Austria népei tudják, hogy nem bűnterhelte dicshírével kielégítése végett szököltnek fájdalmas áldozatokra. Ez a meggyőződés hazafias lelkesedést önt beléjük, mely, mint reményem, biztos kezesség a győzelemre. De súlyt fektetünk arra is, hogy a császári állam határain túl is igazságot szolgáltatassanak szándékainknak.

„Bármilyen legyen a harc kimenetele, azt akarjuk, hogy elmondhassák mindenütt, hogy Austria ügye és a jog ügye egy és ugyanaz.

Fogadják stb. Mensdorff.

A porosz hadi manifestum.

„Ama perczen, midőn Poroszország serege eldöntö harcra száll, készletre érem magamat, népemből, ama vitéz atyák fiait s onokáikhoz szólni, kikhez egy félszázad előtt Istenben nyugvó atyám el nem feledett szavakat intézett.

„A hon veszélyben van!”

Austria s Németország nagy része az ellen fegyverben áll!

Még csak néhány év mult, hogy én szabad elhatározásból, s előbbi méltatlanságra vissza nem emlékezve, az austriai Császárnak testvérkezet nyújték; midőn egy német tartománynak idegen uralom alóli felszabadításáról volt szó. Reméltem, hogy a közösen kiontott vérből oly bajtársaság fog fölvirágozni, mely kölcsönös törekvésen s elismerésen nyugvó szilárd szövetséges társaságra s azzal mindazon közös munkákra fog vezetni, melyek Németország

belső jóléte, s külső jelentőségének kelle vala eredménye. De reményemben csalókoztam.

Austria nem akarja elfeledni, hogy fejedelmei egykor Németország fölött uralkodtak; az a fiatalabb, de erősen kifejlődő Poroszországban nem természetes szövetséget, hanem csupán ellenséges versenytársat akar fölmerni. Poroszországot — mint ő véli — minden törekvésében gátolni kell; mivel az, mi Poroszországnak használ, Austriának árt. A régi boldogtalan féltékenység újra fellángolt; Poroszországnak meg kell győngyítenie, megsemmisítenie s megbeestelenítenie. Ő vele szemben többé semmi szerződés sem bír érvénnyel; Poroszország ellenében német szövetségi fejedelmek nem csak fölhívhatnak, hanem még szövetség szegése is csábíthatnak. A hova csak nézünk Németországban, oly ellenségek által vagyunk körülvéve, kiknek harcazi kiáltásuk: „Poroszország lealázása.”

De népebben az 1813-ki szellem él. Ki fog fölünk egy talpalatnyi porosz földet elrabolni, ha komolyan el vagyunk tükélve, őseink vívmányait megőrizni, ha király s nép a hon veszélyei által szilárdabban egyesítve mint valaha — annak becsületét vértükkel s vagyonukkal megvédeni legfőbb s legszentebb földadatunknak tartják. Gondosan előre látva azt, mi most bekövetkezett, már évek óta királyi hivatalom első kötelességem kelle fölmernem, Poroszország fegyverfogható népét erős hatalmi ki fejtésre készíteni elő.

Kielégítve s bizalommal fog velem minden porosz a határainkat fedező fegyvererőre tekinteni. Poroszország népe, királyával élén, valódi fegyverben álló népek érzendi magát! Elleneink csalatkoznak, ha azt képzelik, hogy Poroszország belviszályok által van megbénítva; az ellenséggel szemben egyetértő s erős; az ellenséggel szemben kiegyenlítődik az, mi egymással szemben állott, hogy így legközebb jó s balszerencsében egyetlve maradjon.

„En mindent megtettem, hogy Poroszországot megkíméljem a háború terhei s áldozataitól; ezt tudja népem, ezt tudja Isten, ki a szíveket vizsgálja. A végső perezig — Francia, Angol s Oroszországgal közösen — fölkeresém s nyitva tartam a barátságos kiegyenlítés útját. Austria ezt nem akarta, s több más német állam nyíltan az ő részére állott. Am legyen tehát! Nem az én hibám, ha népem kénytelen lesz nehéz harcot vívni, s talán kemény szorongatást tűrni; de nem maradt többé számunkra választás! Nekünk harcolnunk kell létünkért, életünkért! Harczra kell szállnunk azok ellen, kik a nagy választófejedelem, s N. Frigyes Poroszországot — ama Poroszországot, a mint az a szabadsági háború után létezett — le akarják taszítani azon lépcsőből, melyre azt fejedelmek szelleme s ereje, s népének vitézsége, odaadása s méltósága fölemelték.

Imádkozzunk a Mindenhatóhoz, a népek sorsa, s a csaták intézőjéhez, hogy áldja meg fegyvereinket! Ha Isten nekünk győzelmet ad, akkor elég erősek is leszünk arra, hogy ama laza köteleket, mely a német tartományokat inkább csak névleg, mint tényleg tartá össze, s mely most azok által széttépettek, kik a nemzeti szellem hatalmától s jogától félnek, más alakban szilárdabban s tüdősebben ujjíthassuk meg.

Isten velünk!

Berlin, június 18-án, 1866.

Hadi krónika.

Közezsvar, június 27. 1866.

○ Részint mivel a tegnapi postán nem kapunk lapokat, részint hely szűke miatt ezen rovatot ma rövidre kell szabnunk, annyival inkább, mert mult lapunk nagy részét úgy is azon adatok közlésére szántuk volt, melyeknek ismerete szükséges volt arra, hogy olvasóink lehetőleg tájékozva legyenek a hadjáratnak ugyiszoval nyitányáról.

Mult számunk telegrammjai által t. olvasóink már értesítve voltak arról, hogy az olaszokat a Mincionál győzelmesen verte vissza az austriai déli hadsereg. Részletekkel azonban e csatáról még ma nem szolgálhatunk.

A mi az északi csatáért illeti, szintén igen kevéssé szorítható az, a mit új gyanánt elmondhatunk. A „Debatte” f. hó 24-ki számában írja, hogy Bécsben több lap lefoglaltatott, ezek közt a „D.” maga, sőt a félhivatalos „Oest. Ztg.” se kerülhet ki sorsát, minőfogva a bécsi nép nem csekély izgatottságban volt; azon gyanításból indulván ki, hogy azon lapok alkalmasint az osztrák hadsereg sorsára nézve kedvezőtlen tudósításokat kaptak, s akartak közölni. A „Debatte” a maga részéről kijelenti, hogy ez alaptalan föltevés. „Bizonyára — ugymond e lap — veltük együtt minden hazafias olvasó kárpótólva érzendi magát az (északi) hadseregünk operatív feletti mély titoktartás miatt azon megjegyzés által, hogy az ellenség valóban rosszul értesültnek mutatja meg magát.” Porosz részről ugyanis két hadtábornok adatott át a határon, mert a poroszok nem tudták, hol találkozhattak egy osztrák tiszttel, a kinek kézbesítették, s ha a poroszok, hol Oderbergnél, hol Bodenbachnál, hol más határpontokon jelennek meg s ismét eltűnnek, ez is csak arra mutat, hogy keresik az osztrák hadsereget.

Esti posta. A déli osztrák hadsereg győzelméről Custozánál több telegramm szól, de részletek még nem közöltek. A Mincion átkelt olasz hadoszlopok, úgy látszik, a Peschiera és Verona között összeköttetést akartak elvágni, s nem sejték, hogy itt fognak találkozni az osztrák sereg főerejével, s e csatában, mely éppen a solferinói csata évfordulati napján folyt, az olaszok jelentékeny veszteséget szenvedtek, 2,000 foglyot, több ágyút vesztek s azzal visszavonultak a Mincion még 24-kén este. Victor Emanuel a Mincio-hadsereg mind a 3 hadtestével s a tartalék-lovasággal Albarodó felé vonult volt, azt vélén, hogy az austriaiak az Eta folyó megett vannak. Cialdini 23-kán kelt át a Pó folyón jelentékeny hadsereggel, Polasella-tól lefelé több ponton, s az austriai előhad ellentállás nélkül visszavonult. A Garda-tón levő austriai flottila sikeresen ágyúzta az olasz önkényeseket. Az északi osztrák hadsereg főhadiszállása 23-kán még Böhmsch-Trüben volt. De a „Milit. Ztg.” jelentése szerint ezen főhadiszállás is megmozdult. A poroszok jelentékeny baderékkal szállottak meg Csehország északi részén Reichenberget, Kamnitz és Haida vidékét, s a magaslatoakat akarják megszállani. — A hannoverai hadsereg kisiklott a poroszok elől s szász-meiningeni határra lépett, s egyesülése a 8. div. szövetségi hadtesttel annyi, mintba megtörtént volna. Mint írják, a hesseni választó fejedelmet a poroszok elfogták s egy porosz erődbe vitték.

Levelezés.

Hollandia, Utrecht, jun. 9.

Tudva azt, hogy hazám theologus vagy theol. candidatus fia közöl nem kevesen vannak olyanok, kik szeretnék ezt az itálói Bernardinum stipendiumot, érte folyamodva, megnyerni: gondolom, hogy nem lesz érdektelen, ha néhány előre bocsátott megjegyzés után közlöm egyetlen theologiai kara folyó év martius 8-án hozott idevonatkozó intézkedéseit. Ki a bern. stip. születéséről bővebb tudomást akar szerezni, találhat ilyet a „Sárosp. Füzetek” 1860. nem tudom hányadik folyamában; én itt csak annyit említek meg, hogy e, magát időfolytán jókorára kinőtt alapítvány eredetileg 14 (alsó pfalzi) német és egy vagy két magyar részére volt téve és minden egyes személyre 400—400 ffrt s kevés ujjevi ajándék és „viaticum (?)” hagyományozva. 1863-ban 3, 1864-ben 4, 1865-ben 5, (csak egy kis házszálon mult, hogy nem 6) magyar részt vett a bern. stipendiumban; elhallgatására a german atyafiaink, kik nem valami nyíleg cses tekinteteket lövelnek az évenként szaporodó számú mifelénkire csakugyan olyan czím alatt, hogy az 5-dik hongharsche heer — mint a hollandok szokták mondani — a theol. kar és nem a bern. stipendium stipendium pénztárából húzza a bernardinum stipendiumot, vagy jobban mondva, nemcsak lényegileg, hanem czím szerint is úgy nevezhető beneficiumot. Magyarország egyik fele az idén 3, a másik 2 taggal volt képviselve; jövő évben — mint az előjelekből hozzáférhetek — lehet, hogy megfordítva a másik fele lesz 3 és az egyik 2 taggal, csupa viszonylagosság kedvéért, ha csak az a sejdített csel nem adja elő magát, hogy az 1866-nak, az eddigi évi szaporodás analogiáján 6 feleljen meg. Ki tudja?

A mindjárt közlendő szabályok igaz, hogy egy padotlító német társaink számára vannak hozva, s rölknek, mint magyarokról, egy szó említés sincs tév. azokban; de a mi rájuk, mint stipendiatulokra tartozik, reánk is éppen úgy szól az. Helykimelés tekintetéből fordítás helyett csak kivonatot adok, de a dolog lényegére teljesen elégséges.

1) Latinul fogalmazott (minél rövidebb annál jobb) szép olvasható betűkkel írt és május elsője előtt (de azért nem már martius vagy éppen februáriusban, mint volt eset rá) beküldendő kérelemmel kell folyamodni. (Azt a mestervágást, melyre példákat tudnék felhozni, gondolom, senki sem fogja megírskirozni, hogy a kérelem helyett maga jöjjön ki és beállítván ide azt mondja: „Uraim! én azért jöttem, hogy nekem stipendiumot adjatok.” Az ilyen fogás kedvező körülmények között talán rentirozhatná magát egyfelől, de másfelől meglehetősen vastag orczabőrrel tenne kiáltó tanbizonyoságot. A magyar ember igaz hogy lovagias, de nem iparlovagias.) A melléklendő s arról szóló bizonyítványok, hogy a kérelmező a) magyar, b) református, c) ennyi s ennyi éves, d) ez s ez tanulmányokat végezte, e) ilyen s ilyen jómagaviseletű, ha netalán németül lennének kiállítva — mit nem igen hiszek — latin betűkkel írandók.

2) A stipendium csak azon határozott fogadkozás mellett nyerhető el, hogy az illető előbb későbbi lelkészi hivatalba lépik. (E pontra tehát figyelem fordítandó a kérelem szerkesztésénél.)

3) Csak olyanok részlétehetők a stipendiumban, kik a theologiai tanulmányokat már elkezdették. (Nálunk, miután a „praeparandia”, adnormam: amandia, monendia, legendia, andiendia s akárhany ilyen gyönyörűséges szó alkotható ha kell, vagy gymnasia, harmonia, althománia, althománia s több ilyen egy személyben görög-német-latin-magyar-szerű szóval gazdagítható ez a mi nyelvünk, ha szükségesnek látjuk; de talán igen messze is mentem? — mondom, mintán nálunk a theologiai elő-

osztályok, vagy hogy is nevezzük, részint a bölcselmi, részint a jogi tanfolyamba vannak bekebelezve: a végzett jogász, gondolom hogy ilyen, theologiai tanulmányokat megkezdhetnek tekinthető.)

4) A stipendium, mely csak 3 évig élvezhető, áll évi 600 holland forintból (1 ffr=80 és 2—3 osztr. ezüst és nem bankó krajczárhoz). Ez összeget a kezelő tanár ilyen időközökkel adja ki: oct. 1-sőjén és november 15-dikén 100—100 forintot; karácsoni szünet kezdete és végén 50—50, martius 1-jén 100, april végén 100 és június 1-sőjén 100 ffrtot. Véglegesen távoznak az egyetem saját pénztárából 50 ffrtot adományoz „viaticum” név alatt.

5) és 6) Ki a theologiai tanulmányoknak szorgalmával neki nem fekszik, illetőleg neki nem ül, és a theologiai tanárok azon előadásait, melyeknek hallgatására, a tanárokkal egyetértve magát kötelezte, szorgalmasan nem látogatja: úgy tekintendő, mint a kinek a pénzkészítő tanárt sincs szándoka, illetőleg szüksége sem a fenn kitett stipendium-részekért, sem a viaticumért meglátogatni.

7) Nyári szünet idejével kötelessége minden stipendiatusnak magát a th. tanároknál jelenteni (az év, mely nincsen semesterekre osztva szeptember 20-án szokott megnyílni), valamint minden egyes szüneti végével a felolvasások kezdetén, folytatásán és végén jelenteni. Különös okból megengedhető, hogy egyik vagy másik illető előbb távozzék és később jöjjön.

8) A kinek valami kérvénye van, irásban tegye meg a th. karnál. (Német nyelvet használni — latin betűkkel természetesen — latin folyamodvány is megteszi a maga hatását, legjobb fogadtatásban részesül azonban a hön (holland) nyelven szerkesztett. Ez utóbbit egyelőre egy magyar stipendiatusnak megkésznitni, kiváltha a némely nyelv nem kenyere, egy kissé lehetetlen, hanem ilyen alkalommal rendszeren nagy gyűlést hirdetünk, összehívunk, tanakodunk, gigondoljuk az iruvalót előbb magyarul, aztán átteszük németre és végre adunk rá ékes hollandus ruhát. Ha otthon lévő öregeink látnák, minő dolgot mivelünk mi ilyenkor, hogy forgatja egyikünk a hollandus nyelvtant, hogy keresgél a másik a hozzávaló kulesban, hogy izzadoz a harmadik a szótár körül, hogy revokálja elméjébe a negyedik, mélysegesen elméltve, a tárgyra vonatkozó itt-ott látott vagy hallott kifejezéseket, hogy még a szivarja is kialszik bele: bizony-bizony mondom, hogy alig ha megtörténhetnének magokat a hangos elmosolyodástól.)

9) A stipendiatusnak fő gondja legyen arra, hogy eltávoztával minél jobb emléket — és semmi nemű adósságot ne — hagyjon hátra. (A mint fennebb is említett: e szabályok a german atyafiak számára vannak hozva.)

Hozták pediglen ezeket: Ter Haar (Dr. B.) ez idei pénztárnok. Doedes (olv. Dúdes) Dr. J. I. e. i. dékán. Van bosterzee (Dr. J. J.) e. i. jegyző.

Mint ilyen levelező, ha nem is éppen vidéki, rendszeren irhatnék egyet mást jó terjedelmesen az időjárásról, politikai hangulatról, újságokról és óságookról, de levelem így is már meglehetősen hosszúságot ért, hátatán még a t. olvasó egyéb dolgoktól igénybevett figyelme és türelme mennyire ki nem fáradhatott? Csak röviden tehát egy pár szót:

Kedves vendégünkkel a cholera-val ilyen-éppen állunk: e hó 4-keig 1100 és egy néhány betegségi meg 611 haláleset fordult elő, legtöbb Rusterdamban, hol legegység mutatkozott. Ha így tart a meleg, a mint neki buzdult, meglehetősen növekedésre számíthatunk. A kermiszek, egyetemi tanulók ünnepélyei s más efféle csodálattal járó historikák be vannak tiltva, hogy minél kevesebb alkalma legyen a táplálékszerzésre az említett szörnyetegnek, mely minél többet evett, annál többre éhezik. Ha valaki azt a pár milliócska embert is, kik a 19-dik század nagyszerű eszméit (1) élet-halál harczra készen, egymással farkasszemet néznek, úgy könnyűszerrel szétrebenthetné: nagy szolgálatot tenne az emberiségnek, mert bizony mondom, hogy ha a cholera becsap közéjük, olyan aratást mível, hogy nem tudom hány százezer gyilkoló szerszám se különbet. Mi a politikai hangulattal illeti: az meglehetősen változatos szemlélni valóban nyilatkozik. A városban belül itt is amott is egy-egy csoport ember, fejüket összedugják susognak, különben is hosszúságra hajlandó képlük még hosszabbra nyúlik, a mellettük elhaladó csak azt veheti ki az egészből, hogy ösztöndíjak (österreich) nagyon gyakran fordul elő benne; amott az a másik csoport pedig nyakrafőre rohan a börtérre, hogy adja el az osztrák állampapírjait — ha még eddig nem tette — és jö vissza a pénzpiacra olyan képpel, mint a milyen lesz azé az emberé, kinek valami nagyon, de nagyon keserű italt adnak, hogy hajtsa fel tova izibe, mert jó az neki, legalább jobb, mint olyan állapotra jutnia, melyben egyáltalán sem ételről, sem italról nem kell gondoskodni. A városban kívül dob pörög, trombita harsog, kard villan, fegyver csörren, vezényszó hallszik, éppen úgy, mint ez mai napság Európában a fekete tengertől a Rajna torkolatáig — hogy csak a hosszát vegyem — divatos. Tegnapi alakult meg városunkban az első önkényes csapat az egyetemi tanulókból; jökedv, az igaz, hogy padhoz meg könyvforgatáshoz szokott, de vezényszóra, lépésre és fegyverforgatásra is nagyon könnyen beleszoktatható fickók mind egy talpig. Azoknak, kiket

a dolog talán érdekeltne, annyit mondatok, hogy én, ambar studiosus vagyok, de nem állottam azért az önkényes csapatba, mert a mint tetszik tudni, az én természetem nagyon jámbor, a nagy harci készülődés, zaj stb. ben legfőképpen csak annyiban veszek részt, koronként este félétálán indulva, bele bele dűnyyögök egy-egy t e r z e t abba a nótába, melyet a szabad Hollandia legeslegsababb polgárai, az utzagyerékek, daolnak, s a mely azt mondja, hogy: „Vegh met Napoleon en vevé Vellem dai“).

Sándor Domokos.

Sajómentiről, június 1.

Egy szomorú kötelességet akarok teljesíteni, a melyben azonban sok vigasztaló van azokra nézve, kik szívükben hordozták azt, a mi szép, nemes, felemelkedett. És azon hálát akarom leróni, melyet tartozik mindenki egy oly élet iránt, melynek minden percze egy nemes érzésről, tiszta felemelkedett gondolatról és jó tettekről tanuskodik.

Tegnap temették el id. gróf Bethlen Sándorné született Toldalagi Zsófia grófnét. Letehetné a tollat, midőn ennyit leírtam! E sor egy egész élet történetét mondja el mind azoknak, kik őt ismerték. E sir magával vitte egy forrón szerető szívnek érzelmeit, melyek akkor voltak kielégítve, ha könyeket törölhetek le; egy felemelkedett léleknek gondolatát, mely mindig tetteiben nyilvánult. Hány elhagyott nyert segélyt; hány árva gyámoltást; hány közügy vesztette el támaszát.

És mégis a felemelkedett szellemű grófné, ki nem születése, de nemes tetteire volt kevély, a tiszta, nemes gondolkodású főrangú hölgy tizenkét évig volt meglátogatva a szenvedés fájdalomaitól, melyekben minden vigasza övének önfeláldozó szeretete, s mindenki előtt az osztatlan tisztelet s meleg részvét volt.

Megható és vigasztaló volt a forró részvétnak nyilatkozata, midőn tegnap a gyász isteni tiszteletén az egész vidék egyesült a hulló könyvekben és fájó szivekben; vigasztaló volt, hogy a kialudt életet egy egész vidék fájó emlékezete kísérte sírjába; szép volt, hogy a megtört szívet annyi kesergő szív kísérte oda, hol a béke és a megérdemelt nyugalom leand jutalma. Béke a sokat szenvedett polgárra!

Adakozás a bukovinai inségek fölségelésére.

Csis-Szereda, június 6.

A „Kölözy. Közlöny“ 54. dík számában, s még korábban is olvastuk a szerencsétlen bukovinai inségek sorát, s ettől indítva elhatároztuk könyöradományt gyűjteni, s fáradozásunkat az itten is uralkodó szegénységhez képest siker követve. Ugy látók, hogy a reformálások több ízben nyertek segélyezést, tehát kérjük ezen ide mellékelni 128 ft 10 krt, sziveskedjék, a kihez legbiztosabban tudandja, azon kéreunkkel elküldeni, hogy a legnagyobb inségben levő katólikus családok közt osztassék szét.

S mivel kérésünk alapjául a „Kölözy“re hivatkozunk, tehát még arra is kérjük egész tisztelettel, méltóztatassék kiadni az adakozók névsorát.

Ügyvéd Boeskor Mihályné,

Pórvos Willer Józsefné.

Itt következik az adakozók névsora: Mikó Antalné 3 ft, Nagy Lajos 1 ft, Ficzus Sz. György 1 huszas, 36 kr, Ficzus Gergely 30 kr, Tompos Ferenczné 1 ft, Tompos János 1 ft, Potoczki Sz. György 50 kr, Baka 20 kr, Madárné 1 ft, Lázár Domokos 1 ft, Sándor Lászlóné 1 ft, Spányik Józsefné 1 ft 20 kr, Balázs Lajos 1 ft, Rádny Ferenc 1 ft, Szász Péter 20 kr, Miklósi 1 ft, Mészáros 1 ft, Potoczki Gergelyné 20 kr, Lukács Miklós 50 kr, Balázs Józsefné 1 ft, Albert János bíró 50 kr, Fodor David csekefalvi bíró 1 forint, Fodor David 30 kr, Fodor Gáborné 1 ft, Fodor Pál 50 kr, egy valaki 20 kr, Potyó Györgyné 60 kr, egy valaki 20 kr, Péterfi 33 kr, egy valaki 30 kr, András Majer 1 ft, János József 50 kr, Balla Márton 50 kr, Tankó Ferenczné 80 kr, Gergely Francziska 1 ft, Bors István 1 ft, Nagy Dénesné 50 kr, Éltés József lelkész 1 ft, Péterfi József lelkész 5 ft, Keresztes Márton lelkész 3 ft 20 kr, Szűcs János lelkész 2 ft, Keresztes Alajos 1 ft, Novák Károly 2 ft, László János 1 forint, Deák István lelkész 10 ft, Szántó 10 kr, Bogáti Károly 2 ft, Boltrocz Antalné 50 kr, Mihály Gergely 2 ft, Boltrocz Mihály 10 kr, Lukács István 50 kr, Kovács György 1 ft, Sücs Antal lelkész 1 ft, Mánya Dávidné 70 kr, egy valaki 50 kr, Madéfalváról 20 kr, Sándor János két darab huszas 68 kr, Kovács lelkész 1 ft, Azbé János 20 kr, Szűcs Imre lelkész 2 ft, Minér Mária 1 forint, Sz. Mihály közsege 2 ft, Szédvitz közsege 2 ft, Domokos István 50 kr, C. Áki József 50 kr, Áhós Antal 50 kr, Dajbukát 12 kr, Dajbukátné 20 kr, Geitel 1 ft, Száva Kaján 1 ft, J. Antal 50 kr, P. T. szépvízi lelkész 50 kr, Zachariás Izsák 1 ft, Jakab Istvánné 80 kr, Feber Miklósné 40 kr, Feber István 1 ft, Száva Kriszt. 30 kr, Szeleni Péter 1 ft, Bartha Gergely 50 kr, N. N. 50 kr, Csiki Károly 1 ft, Zachariás Dávid 1 ft, Zachariás Antalné 40 kr, Fodor István 1 ft, Csiszér

Elek 10 kr, Kovács András 10 kr, Péter Lajos lelkész 24 kr, Molnár Balás 1 ft, Adorján Imre 50 kr, Éltés Elek 50 kr, Száva Gergely 1 forint, Hagyi Gidro 50 kr, egy valaki 50 kr. Csik-Szeredából: Asiki Mózes 3 ft, Geczőné 50 kr, Darvas József 50 kr, Drotos József 30 kr, Balog Elek 50 kr, Bartos Imre 1 ft, Szeredai lelkész 30 kr, Bíró Imre 12 kr, Marton Elek 8 kr, Daczó 10 kr, Hajasd 20 kr, Kis Ferencz 10 kr, Tamás József 4 kr, Tamás István 10 kr, Erős Antal 12 kr, Szabó Antal 2 ft, Szabó István 1 ft, Szűcs Ignác 20 kr, Koneczak Józsi 4 kr, Potoczki 30 kr, Száva Zachariás 1 ft, Száva Lukács 1 ft, Szabó Ignác 30 kr, Potoczki István 20 kr, Mánya Martonné 40 kr, Albert Ferencz 10 kr, Rádny József madéfalvi 10 kr, Sészeg Józsi 10 kr, Potoczki Gergely idős 50 kr, Erős Antal 5 kr, Orbán Ignác 10 kr, Lakatos Gergely 20 kr, Kaderzhabek 1 ft, Gézer Majorné 50 kr, Lukács János 40 kr, Blozóné 20 kr, Sprény 40 kr, Drezdnáné 50 kr, egy valaki 20 kr, Adolf Widoro 1 ft, Száva Antal 1 ft 30 kr, Johán Lauff 1 ft, Kovács Antal 4 kr, Petres Józsi 10 kr, Lőrincz Ferencz 20 kr, Jakab Károly 40 kr, Jakab János 10 kr, Orbán Józsi 10 kr, Kovács Ignác 8 kr, Marton Dávid 20 kr, Gözsy Beláné 1 ft, Dávid Elek 50 kr, Opelt 10 kr, csik-szeredai szegények pénztára 2 ft, Erős Elek 50 kr, Bakk Pál 50 kr, a szeredai adakozások vége. Bajkó Martonné 50 kr, Endes Ida 60 kr, Imre Ferenczné 1 ft, Bodó Alajos lelkész 2 ft, Nagy Imre igazgató tanár 2 ft, Keserü József tanár 1 ft, Antalfi Károlyné 1 ft, Kőnczei Lina Petres dalló 20 kr, Koródi József törvényszéki elnök 50 kr, Oskár 20 kr, Ilyés Ignác 1 forint, dr. Miller Józsefné 1 ft, ügyv. Boeskor Mihályné 1 ft, más kettő 30 kr, összesen 128 ft 10 kr.

Hatodik közlemény, a bukovinai inséggel küzdő magyarok számára gyűlt kegyes adományokról:

1) Görgényi esperes t. Benkő János ur által: Tegzi Mihály 10 kr, tancsi egyház 1 ft, Kis Lajos 19 kr, Bod Sándor 40 kr, Bőjze János 10 kr, Szász István 10 kr, Molnár Ábel 10 kr, Szabó Sámuel 30 kr, berecztelki egyház 40 kr, Zakariás Károly 50 kr, felfalui egyház 1 ft, sáromberki egyház 2 ft, Zöld János 40 kr, pókakeresztúri egyház 50 kr, u.s.-iváni egyház 20 kr, magyarói egyház 2 ft, Szabó Elek 16 kr, m.péteri egyház 1 ft, Benkő János 1 ft Szabó József 55 kr, összesen 12 ft.

2) H. esperes t. Szakács István ur által egyházmegyéjéből 49 ft.

3) Szilagy-szoinoki esperes t. Faragó József ur által egyházmegyéjéből 1 ft 19 kr, összesen 62 ft 19 kr o. e.

E hatvankét forintot 19 krajczárt mai napon utnak indítottam rendeltetése helyére, fogadják a kegyes adakozók szíves köszönetemet, jöteknységük nem lesz feledve, mert idvezitőktől ígéretet vettünk, hogy az ő nevében adott egyetlen ital viznek is megvan a maga jutalma.

Kolozsvárt, június 26-kán, 1866.

Nagy Péter,

erdélyi ev. ref. püspök.

15-dik közleménye a beszerzei ev. ref. templom felépítésére tett kegyadományok:

189. Mitgos Földvári Sámuel ur ft. 190. Nemes Győr város takarékpénztára 20 ft. 191. Buda szabad kir. városa 20 krajczárt. 192. Mitgos gróf Teleki Miksa ur a „Kölözy“ szerkesztősege által 100 ft. 193. Özv. mitgos Alsó Zsigmondné János Rózáia urasszony 30 ft. 194. Meltóságos Földvári György ur 7 ft. 195. Smith Mina és Edith kisasszonyok Londonból 1 1/2 font sterling.

Midőn a nemes adakozóknak egyháznak nevében halás köszönetet nyújtunk, örömmel használom fel az alkalmat, minden eddigi kegyadományozóknak tudokra adni, hogy adakozásaik lehetővé tették templomunk építését jelen hó 4-kén megkezdeni, mely napon illő ünnepélylyel, a vidék lelkes uraságai jelenlétében, és a városi lakosok nagyszámú részvéte mellett, az alapkövet gr. Toldi Rózáia Zsombori Jánosné 6 nagysága letette, szeretett esperesünk tisz. Vályi Elek ur alkalomszerű és lelkes könyörgésével emelven az ünnepély méltóságát, tisz. Nagy Mihály sz.-máthéi lelkész ur pedig szent beszédével zárva be azt.

Hogy szent célunkat elérhessük, további pártolásáért és támogatásáért esedezik

a beszerzei ev. ref. egyház közönsége nevében

Borosnyai Pál, gondnok.

Beszerze, jún. 14-én, 1866.

Oktatás.

Közelebbi ösmertetése a hazafias adakozás utján eszközözendő sebhütyűszerek nemének és minőségének.

Itt mindenekelőtt az anyag tökéletes tiszta volta jó tekintetbe, miért is annak, ha használt anyagokból készült, gondosan meg kell tisztítani.

A sebek közvetlen befedése szánt finom tépésnek, annak szükséges puhasága miatt, használt és a legjobban meg tisztított fehér len (nem gyapj) kelméből kell készíteni, és legalább 4-5 hüvelyknyi hosszúságú szálakból kell állni.

A durva tépés mint fedező és a kötelék

megtöltésére szánt eszköz durvább vászon vagy gyapot kelméből is készíthet és a szálakban rövidebb lehet.

A kötéseknek szőtt vagy a szál után vágott vászonydarabokból kell állni, melyeknek hossza legalább 3 sing, de szélessége nem több mint két hüvelyk.

Egy hüvelyknyi széles lágyabb kötések vagy lenszalagok kéz- vagy lábujjak bekötésére szükségesek.

Mindenemű kötések beszerzése lenni nem szabad és szelőkire szalagokat varni fölösleges.

A nyomfoltok fehér vagy félig fehér, puha, új vagy használt vászonzóllal állanak.

Egyes nyomfoltok készítésénél 1/4 sing, kettős, nyomfoltoknál 1/2 sing vászon éppen a közepén átvágatás, de be nem szegetik.

A karpólyoknak való háromszögű keskeny szalagok úgy készülnek, hogy egy rőfhosszu vászondarab részeit átvágatják (hasonlóképpen szegés nélkül).

Négyszögű mellkötők egy 1/2 sing négyszögben vágott puha vászondarabokból szegés nélkül készülnek, és mind a négy szögben rőfhosszu keskeny szalagokkal láttatnak el.

Koponyasebeknek való főkötyők legjobban nagyszemű horgolással készílnének.

Különfelek.

© Mailapunk homlokán kötelesség szerint s egész készséggel közöljük a kir. főkörmányszek elnökségének helyreigazítását, s midőn sajnálatunkat fejeznék ki a felett, hogy más lap után bár s bona fide, oly hadi parancsot reprodukáltunk, mely hamisnak bizonyult be, egyzersmind legyen szabad magunk igazolásán egész tisztelettel megjegyezni, hogy szerkesztőségünkhez a „Wiener Abendpost“ nem jár, s isten látja lelkünket, hogy az egész rovat szerkesztésénél a legtisztább szándék vezérelt.

© A magyar országgyűlés utolsó ülése tegnap volt, midőn a horvátügyi országos küldöttség munkálata a ház asztalára letéte.

© A közös ügyi albizottmány munkálata a f. hó 25-dikén tartott nagy bizottmányi ülésben felolvasatott s kinyomtatása elrendeltetett. A „Pesti Napló“ egész terjedelmében hozandja.

© Gróf Stackelberg orosz bécsi követ néhány nap óta Pesten van — magán ügyekben.

© Hazafias nyilatkozatok és ajánlatok. Nagy-Szeben városa és közönsége június 16-ról Ö Felségéhez intézett legalázatosabb feliratban hódolati búsiége nyilvánításával a birodalom ellenével szembe vétét és vagyonát ajánlja zálogul. — Hasonló hódolati feliratot küldöttek be Fogarasi-vidéke közsegei. — Székely-udvarhelyi reform. pap szolgálatát, mint tábori lelkész felalánja. — A n.-enyedi feyintézet hivatali összemélyezete sebkötő anyagnak a hadsereg részére beszerzésére 13 ft 80 krt ajánlott fel. — Löw Salamon és Grünvald örökösai Szamosújvárt haszonbérletk 50 font tépést ajándékoztak. — Hantz Pál maros-ludasi postakézelt, sebestült katonák segélyezésére a háboru tartamára, havanként 5 ftot áldoz. (Korunk.)

* Utólagosan meg kívánjuk jegyezni, hogy a múlt csolnak-verseny alkalmával használt csolnakok, helybeli kiűnő kereses mester, Gergely János műhelyéből kerültek ki, ki minden effele megrendelést vidékre is gyorsan és pontosan teljesít a legjutányosabb árakkal.

* Az erdélyi r. kath. püspök főpásztori körlevelét intézett egyházmegyéjéhez, melyben a háboru szerencsés kimenetelért közimákat rendel tartatni.

* Az első száz csapatok e folyó hó 20-án éjjel 11 órakor érkeztek a vasuton Prágába. Ez a 2. száz dandár 5. gyalogsági zászlóalja volt Rohrsebaft őrnagy vezérlete alatt. Az indőházban a csapatok tünnepélyesen lettek fogadva s megvendégelve. Csütörtökön délelőtt száz lovasság volt Prágába érkezendő, mely a közellevő falvakban fog elhelyeztetni.

* Prágában jelenleg nincs népszerűbb személyiség, mint a száz király, kit a lakosság teljes rokonszenven fogadott. Június 20-án oly nagy volt a látogatók száma, kik a királynál tisztelegni akartak, hogy senki nem hitte volna, miszerint itt menekülő fejedelem tartózkodik. A bibornok-érek nyitotta meg a sort, utána jöttek b. Könnert, Werner, Sopen, Guise, a száz hadügyminister, Clam és Lazanszky grófok, b. Henning, Beláky polgármester, s több itt létező száz, köztük Wirsing szinbázisigazgató. A király ismételve értekezett Beust államministerrel, megtekinté a város nevezetességeit a 10 órakor családijával együtt szent misét hallgatott. A tisztek, kik a királlyal jöttek, nem csekély zavarba jutottak a miatt, hogy pogyászuk tévedésből Aussigban maradt viszeza. Különösen a hadügyminister szenvedett kabáthiányban, s hogy az udvarnál megjelenessen, reggel egy szabóhoz akart menni, a hiányzó ruhadarabot bevásárolandó. Azonban a király már reggeli 6 órakor hivata a ministert, ki sajnálkozva jelenté, hogy kabátja nem levén, a parancsot nem teljesítheti. „Jól van, akkor én megyek hozzá“, válaszolt a király s a „fekete ló“ ezimű veudéglő személyzetének nem csekély bámulatára a király korán reggel maga látogató meg a ministert.

— (Beküldetett.) Kolozsvári lakó tks

Bogdánfi Márton ur, nyugalmazott cs. kir. hivatalnok; tks Szentpéteri Imre ur, rom. kath. lyceumi nyomda igazgatója, és tks Schusster Károly ágost. hitval. tanító, az erdélyi orsz. tébolydai könyvtár számára összesen 40 kötet mulattató és oktató tartalmu irományokat átadón sziveskedett.

Ezen emberbaráti ajándékot ezennel szíves köszönetét nyilváníttja az erd. országos tébolyda igazgatósága.

N-Szeben, június 23. 1866.

— Nyílt kérelem. Alólrít egész tisztelettel kérem tnd azokat, kik a gr. Bethlen Kata ünnéltatára, mint gyűjtők szivesek voltak fáradozni, iverket minél előbb küldjék be, hogy a példányok számáról idején tájékozhasam magamat. Előfizetési ára 1 ft 60 kr. megrendelve, utólagos befizetéssel 2 ft. Tíz előfizető után egy emlék példányal fogok kedveskedni. Kelt Kolozsvárt, június 27-én, 1866. K. Papp Miklós. *)

(Schilling ház, közepetca.)

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jún. 21. A „Köln. Ztg.“nak írják: „Napoleon császár levele külügyi miniszteréhez itt nagy feltűnést okozott, mert nem lehet eltitkolni, hogy ez irat éle Austria ellen van irányozva, míg másrészt azon látszatot bír, mintha ennek ellenségeibe akarna bátorságot ütni. A tegnap késő este tartott minisztertanácsban komoly tárgyalás alá került Napoleon császár levele és ez alkalommal meglehetősen élénk vita fejlődött volna ki Eszterházy gr. tárcza nélküli miniszter és Mensdorff gr. közt. E két miniszter közötti differenciák különben nem márt veszik kezdetüket, ezek már akkor is fennállottak, midőn a párisi konferenciában való részvétel mellett emelt szót, míg Eszterházy gr. ellenkező nézetben volt s végül érvényre emelte azt. — Az Austria, Bajor- és Szászország közt létrejött egyezményről azt hallani, hogy meg van már állapítva a nap, melyen az ntőbi két állam hadseregei az osztrák északi hadsereggel egyestlni fognának. Az osztrák hadvezér parancsnoksága alá fognak rendeltetni. Austria ezen csapatok ellátását az egyenruházás kivételével, magára vállalja. — A már egyszer felmerült bir, mely szerint Mensdorff gróf a háboru kitörése után ismét katonai állást foglalna el és hogy a külügyi hivatalban Beust, a száz miniszterlelők által pótoltnék, jelenleg ismét buzgón terjesztetik.“

Angolország. London, jún. 20. Russell gr. és Gladstone a parlament mindkét házának azon közlést tették, hogy a kabinet az utolsó szavazást a királynő 6 felségével közölte, és hogy ezen közlés eredményének jelentése három négy nap mulván bekövetkezik. A parlament ennélfogva hétfőig elnapolta magát. Az alsóházban Baring válaszolt Battie interpellációjára. A kormány nem kapott tndótsást a francia páncélos hajóhad mozgósításáról, következőleg Angliának sem kell megfelelő mozgósítást elrendelni. Azt hiszik általán, hogy a kabinet beadta leköszönését. A toryk kések a kormányt átvenni. A hannoverai pénzügyminiszter Bremen á 85 csomag ércpénzzel ide érkezett, hogy utóbbit az angol bankba letéteményezze.

A „Köln. Ztg.“nak írják: „A gyorsaság, melylyel Poroszország katonai működését Hannovera és Szászország ellen megkezdette, itt nem kis bámulatot keltett. Mindazok után, mik eddig történtek, általában azt várták, hogy Austria első lesz, ki át lépi a határt és hogy evvel fogja kezdeni az ellenségeskedést. E helyett tegnap előtt óta a távirat a porosz csapatok egyidejű előnyomulását jelenti északon, keleten és nyugaton Szászországot szíve felé; a nélkül, hogy az osztrákok ellenmozdulatáról csak említést is tenne. Ezen összpontosított mozdulat gyorsasága itt látszólagosan imponál, míg azon kérdés, ki tette az első lövést, mint az előre volt látható, alig méltatottat beható tárgyalásra. Egészben véve mérsékelt lapjaink hangja; politikuskok és tüzerek közt a hangulat aggodalmas és feszült.“

Francoiaország. Páris, jún. 19. A kormány felkérte a félhivatalos lapokat, a háboru események semleges megítélésére. A minisztertanácsban Fould előhozta, hogy mindenfelé beszéljék, miszerint a császár a jövőnd eseményeket illetőleg bizonyos kötelezettséget vállalt magára. A császár a hadügy- és tengerészeti miniszterekkel bizonyított, hogy osztályaikban semmi rendkívüli rendszabályok nem tétettek. Ugy hallani, hogy elmarad a császár útja, melyet Straszburg, Metz, Kolmar, Besancon és Luneville városok lakosai kérelmére a keleti megyékbe yala teendő; csak július 14-kén menend Nancyba, a hol Lotharingia Francoiaországgal egyesülésének 100 esztendő emléke fog megünnepeltetni. A császár három napot fog ott tölteni a császárnéval és a cs. herczeggel.

A „Köln. Ztg.“nak írják: „A német sürgönyök, minél homályosabb minden, mi a Rajnán túl történik, annál nagyobb feszültséggel vártnak. A „France“, mely oly arczot ölt, mintha az osztrákokba látta, azt beszél, hogy „Benedek nem céloz kevesebbre, mint haderejének egy részével

*) Kérem a lapok t. szerkesztősegeit e néhány sor átvetelére. K. P. M.

„egyenest” Berlinbe nyomulni és azt megszállni, mi annál könnyebbnek látszik, mint a „France” érteit: „a porosz főváros egészen ki van ürítve.” A „France” továbbá tudni akarja, hogy „Berlinben Bajorország föléptén nagyon elámulnak, mert azt hitték, hogy Pfordten a jövő iránt, mely Bajorországnak a porosz tervezetekben fenntartott, nem lesz közönyös.”

„La Presse” jó forrásból tudja, hogy „az orosz császár Napoleon egy levelére azt válaszolta, hogy Oroszország szintén figyelő semlegességben marad, de ha Franciaország beavatkozik, szintén meg fog jenni a küzdőterén.”

Olaszország. Florenz, jun. 20. A lapok cikkeit, tesztet közé, melyek lényegileg azt mondják, hogy a kitört háborúnak azon következményével kell bírnia, hogy vagy Ausztriának kell Német és Olaszországból kivettetni, vagy pedig Porosz és Olaszország tételen tönkre. Victor Emanuel király és a porosz király nem fognak egyoldalú egyezménybe bocsátkozni.

Genuai tudósítások szerint Olasz és Poroszország saját levelezési biztosokat fognak kinevezni a háború tartamára, kiknek feladatuk leendő a két hadsereg és hajóhad között oly összeköttetést fenntartani, melynél fogva a két részen hadműveletek a lehető legpontosabban összevágassanak. Olaszországból még ezenkívül Avet ezredes küldetik Berlinbe az ottani olasz követtséghez rendkívüli katonai attaché-ül, hogy szemmel láto tanuja legyen a porosz hadsereg harci tényeinek. Használó rendelkezéssel már Florenzben van egy porosz ezredes.

Az egyszer másszor félhivatalos közleményekre is használtatni szokott bécsi „Volksfreund”-ban

a következő figyelmet igénylő nyilatkozat olvasható: „Legkevésbé sem titkolóztunk soha Olaszország elűzött legitim fejedelmek és különösen Rómának gyalázatosan megrabolt uralkodója iránti rokonszenvedésünkkel, valamint az ifjú Olaszországnak forradalmias és antichristi cselekedetei irányában érzett utálatunkkal sem titkoltuk soha. Őszintén kívántuk volna, hogy amazok helyzetesenek vissza Austria fegyverei által, ezeknek pedig szakították vége. De fel bírjuk fogni, hogy egy államnak nem lehet feladata: a lehetetlenséggel megpróbálkozni. Pedig lehetetlen az, hogy Austria, mig északon egy hatalmas ellenel lételeért harcol, délen restaurációra gondoljon. Nem a császári állam az oka, hanem a porosz politikának kiszámíthatatlan bűnös cselekedete lesz okozója, ha-hogy Austria kénytelen leendő bármi módon kiegyezkedni olasz ellenségével, a ki saját vesztére fogott volt fegyvert.”

Törökország. A „P. L.”-nak írják: „A „Debatte” távirati tudósítása, hogy Franciaország, Anglia és Poroszország Konstantinápolyban óvat tettek a portának a Dunafejedelemségbe való katonai előnyomulása ellen, nem volt alapos. De bizonyos, hogy a nevezett hatalmak és Olaszország a portának azon tanácsot adták, hogy ismerje el hohenzollerni Károly herceget, Románia fejedelmének, mig Oroszország és Austria más nézetben vannak. Oroszország a mostani körülmények közt nem szeretné a keleti kérdést is szőnyegen látni (?) Austria inkább az ellenkező érdekből cselekszik. A portának beavatkozása a Dunafejedelemségbe, mint 1854-ben, Franciaországot csapatainak egy részével igénybe venné és így megnehezítené no-

táni beavatkozását a német ügybe. A porta csak ugyan el van határozva beavatkozásra. A Rusteukban és mellette táborozó török haderő már közel 100,000 főre szaporodott fel és Omer-basa fog ellátni állani.”

Oroszország. Az orosz vasutak csapattömegek és ágyuk szállításához vannak feltételezve. Az orosz-gácországi határ hosszában élemezési rak-tárak vannak berendezve.

A „G. M.” szerint 40,000 főre megy a lublini kertleiben összevont orosz figyelő hadtest.

Ujabb Bécs, jun. 25. Albrecht főherceg 5. cs. fensége legújabb hadi bulletinje szerint az ellenség még tegnap este visszahúzódott a Mincion tatra; a császári hadsereg a legjobb helyzetben van és kész, újabb ütközetekre.

A dél-tiroli batárszéken az előőrsek ma éjjel egy ellenséges hadosztály által riasztattak föl; egy fél dandár állván az ellenségből a batáron, ezt ma át is lépte.

Triest, jun. 25. Hatósági rendelet folytán

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

Julius	Nap kel	delel	nyugszik	Hold kel	delel	nyugszik
1 V. G. Theobald.	4 11p.	12 3p.27m.	7 55p.	9 46p.e.	2 20p.r.	7 34p.r.
2 H. Sarl. B. A.	4 12	12 3 38	7 55	10 17 e.	3 9 r.	8 29 r.
3 K. Cornelius (Soma)	4 13	12 3 50	7 55	10 48 e.	3 57 r.	8 46 r.
4 Sz. Ulricus	4 13	12 4 0	7 55	11 18 e.	4 46 r.	10 54 r.
5 Cs. Anselmus	4 14	12 4 21	7 54	11 49 e.	5 36 r.	12 5 e.
6 P. Antonius	4 15	12 4 31	7 54	*	6 27 r.	1 16 e.
7 Sz. Eszter	4 15	12 4 41	7 53	0 23 r.	7 21 r.	2 28 e.

Ut. negy. 5-én 3 ó. 38 p. e. — Merkur és Vénus esti csillagok. Mars, Jupiter és Saturnus mint a múlt héten. — Nap hossza: 15 ó. 42 p.

a világító tornyokat többé nem szabad kivilágítani. A Fasana csatorna torkolatánál a hajók átmozgása végett őrhajókat állítottak fel. A parthajósoknak meg van tiltva az átbajázás.

A „K. Közlöny” magán távsürgönye.

Pesten feladatot jun. 26-án d. u. 8 ó. 30 p.

Kolozsvárra érkezett jun. 27. d. e. 8 órakor.

A magyar országgyűlés ma elnapoltatott.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Junius 27-kén: 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt. 63.85. 5%, Metalliques 100 frt 58.50. — Bank-részvény 716.—. Hitelintézeti részvény 200 forint 140.50. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2. — 128.—. — Ezüst 127.—. Cs. kir. arany 6.15. — 1860. kölcsön 76.25.

Junius 23-kán: Földtehermentési kötvény magyarországi 63.50. Erdélyi 62.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

(209)

Nuridsán Testvérek

Kolozsvárti.

1/4-ed százalék és a postailleték megtérítése díjért ajánljuk magunkat az Erd. földtehermentesítési kötvényeknek új kamat-szelvények-keli ellátása kieszközölésére; igérvén e részben t. cz. megbízóinknak, hogy a kötvények kézhez vétele napjától számítva 8 napok alatt új szelvényekkel ellátva azokat viszont kézbesítendjük.

Felkértünk tehát minden t. cz. uraságot, kezinel lévő földtehermentesítési kötvényeit, a még jelen évi július 1-őjével lejáradó kamatszelvényekkel együtt — elsőbbséggel új szelvényekkel ellátása, másodikkal beváltása végett, nevünkre címmezve Kolozsvárra b. tordautca VIKOL házhoz beküldeni.

(6—8)

Az előnyökhöz képest, melyeket nyújt, legelőszőbb magyar NŐI LAP.

Előfizetési felhívás a

„PESTI HÖLGY-DIVATLAP”

(212) C Z I M Ű (3—3) szépirodalmi és divatközlönyre.

Szépirodalmi részében közöl a legjobb nevű íróktól eredeti és fordított külföldi beszéleteket és költeményeket. Tárcaja gazdag és változatos tartalmu.

A mi pedig divatrészt illeti: e tekintetben sem a hazai, sem a külföldi hasonmest vállalatok nem mulják felül.

Minden számhoz mellékelve vannak divatképek legdiszesebben színezve, női himzés és munkalapok; szabás-minták és kelmementák. Ezek szerint a szerkesztőségnek megrendelések is eszközölhetők.

A „PESTI HÖLGY-DIVATLAP” a takarékoság közlönye.

Lapunk szépségével és olvasósága mellett eddig egy müllappal kedveskedtünk t. pártolónknak: azután pedig — mint ez év elején ígértük — kettőben részesülünk t. előfizetőink. Második félvi müllapunk a hön szeretett testvér Erdélyország történetéből fogja megörökíteni egy igazán felséges nőt — Lődy Annának dicső jellemét, ábrázolván e kép azon jelenetét, midőn a mindenképpen felett szerető, hű nő — férjét Kemény Jánost, Erdély fejedelmét a tatár fogságból kiváltandó — kincseit, ékszereit bocsátja áruba a kapzsi izmaelita kereskedőknek. A csoportot kitünőleg sikerült e képen s kivételesen oly remek, hogy minden magyar háznak méltán díszül szolgálhat, nagyságára nézve (szélessége 22 1/2, hossza 28 1/2) hasonló a már eddig megjelent és köztetszéssel találkozott három müllapunkhoz.

Uj előfizetőinket, kik lapunkat januártól óhajtanak — s minthogy teljes számú példányokkal szolgálhatunk — négy müllappal részesítjük, és pedig az újat 30 kr., a többi pedig egy-egy forintjával kapják meg, valamint minden előfizető az új müllap egy példányán kívül, ugy abból valamint az eddig megjelentekből is bár hány példányt egy-egy forintért, nem előfizető azonban bármelyiket 2 ft 30 krral kaphatja. Eddigi müllapjaink:

1. „Perényi Ilona a mohácsi hőseket temeti.”
2. „Erzsébet és Mária királynők Nagy Lajos sirjánál II. Károly koronázását nézik.”
3. „Hunyadi Mátyás találkozása édes anyjával, Szilágyi Erzsébettel 1458. február 9-én Stranicz alatt, midőn Podiebrád fogásából a magyar királyi trón elfoglalására indul.”

Előfizetési feltételek:

Egész évre, azaz januártól december végeig új müllappal: 8 ft 30 kr. — eddig megjelentekkel együtt, azaz négy müllappal: 11 ft 30 kr.

Fél évre, azaz júliustól december végeig új müllappal: 4 ft 30 kr., négy müllappal: 7 ft 30 kr.

Negyed évre: 2 ft., — müllapunkban csak régi előfizetőink részesülhetnek, új negyed évesek pedig csak akkor, ha előfizetéseiket jövő negyedben: 2 ft 30 krral megújítják.

Minden 8 egyszerre beküldött előfizetésre gyűjtők tiszteletpéldányt kapnak, valamint új müllapunk egy példányát is bérmentve küldjük meg számukra, kik azonban egyszerre 12 előfizetőt küldenek, bérmentve kapják mind a négy müllapot és lapunk tiszteletpéldányát.

Kelt Pesten, junius hó 1866.

Az előfizetési pénzek a „Pesti hölgy-divatlap” kiadó hivatalához nyújlatgató 17 szám — utasítandók.

Előfizetést STEIN JÁNOS könyvkereskedése Kolozsvártt is elfogad.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvártt,

kapható:

Dr. H. BERGHAUS, vollständiger

Universal-Handatlas

der neueren Erdbeschreibung

über alle Theile der Erde in 114 Blättern.

Börsarokba kötve ára 10 ft.

Rendszeres utasítás

tökéletes szép és gyors írás

legrövidebb idő alatti elsajátítására. Gymnásialis, ipar-, real- és kezdő tanodák használatára összeállította Fiedler Tamás Kolozsvártt.

Ára 1 ft oszt. ért.

Befőttes és más üvegekre a drága Lantorna helyett a tartósabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb

pergament papir

jött használatba.

Kapható kisebb és nagyobb darabokban 3 krtól 50 krig

Kolozsvártt STEIN JÁNOS papikereskedésében

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(219) (2—3)

Eladó jeles borok.

Alóirtnál Erdély legjelesebb bortermő vidékeiről

1862-ik évben szűrt több hordó

szinbor,

sajtolás, rizling és aszszu, akó és hordó száma eladó. A borok ugy vannak kezelve, hogy azokat akár üvegekre lehuza, akár hordóban szállítva, csillogó tisztaságukból nem veszítenek, fel nem zavarodnak, meg nem törnek, üledést nem raknak. Venni szándékozók a borok áráról, bérmentes levélre azonnal értesítenek; oly helyekre hová posta jár mustra is küldetik. Tordán, junius hóban

LENGYEL ADÁM.

(214) (2—3)

A tordai cifrafogadó

minekutána eddigi haszonbérleje, már most többé tölle nem függhet akadály miatt, kényszerült arról felmondani, — ujabban, szótól legrovidebb idő alatt, haszonbérbe adandó. Mirenéve a vállalkozók felhivatnak, hogy ehhez képest siessenek a tulajdonossal Tordán érintkezésbe jönni.

(215) (2—2)

Haszonbérbe adható jószág.

Kolozsvár közelében „Türe” helységben a gróf Bethlen féle jószág, mely a belső udvari telken kívül szép kaszáló, szántó helyekből és kevés erdőből áll, folyó 1866-dik Sz. Mthálytól kezdve több, vagy kevesebb évre haszonbérbe adható, sőt örökös is megvehető, vagy más jószággal kicserélhető. Mindenik esetre nézve értekezni lehet Vajda-Kamaráson a tulajdonos grófnéval, vagy Kolozsvártt: Bányai Vítalissal (bel-kiályuteza 19 sz.)

(216) (2—3)

Hirdetmény.

Tordamegye felső területében Vets helységében Szász-Régentől egy óra távolságra a Gyergyóba vezető utvonál és Maros folyója mellett, egy 18 mázsára készített igen jó állapotban lévő szeszgyár, a gyárhoz megköveteltő fa szűkséggel, szükséges istállókkal, külön lakházzal, s minden szükségesekell ellátva, több szomszéd helységekben lévő kormosmájog és a Maroson lévő 3 kövű lisztelő malommal több évekre haszonbérbe adandó. A bérleti óhajot a feltételekről értekezhetnek Szász-Régemben lakó

BALOGH FERENCZ, ügyvédnél.

(218) (2—3)

Eladó kosbarányok.

Tisza László ur M. N. Csáni juhnyájából mintegy 30 darab 1/2 vngl idei kosbarány levén eladó, ezennel közbirre tétetik, hogy darabjának ára Szent-Mihály nap előtt 10 ft o. b.

Venni kívánók forduljanak

SANDTNER KÁROLY,

gazdatiszthet.

Utolsó posta Gyéres.

(206) (4—4)

Zikeli Henrik

Brassóban

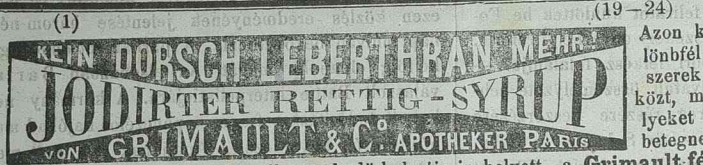
ajánlja főraktárát Erdélyre a

PETERLONGO J.

fegyvergyárából

Insbrukban,

és dús választéku készletet vadászfegyverekben, vadász- és löveldei czélpuskákban (Stutz), pisztolyokban és revolverekben a legjobb rendszerek szerint készítve; továbbá: vadászkésekben és mindennemű vadászati eszközökben gyári árak mellett. Árjegyzékek kívánatra bérmentesen küldetnek. Továbbá ajánlja nagyválasztéku és többféle alakú vartógépet.

Azon külföldi szerek, melyeket a betegek javasolnak, az oly annyira ellentérekedő halmájszir helyett, a Grimault féle iblanyos retetskörp, mind ize, mind alakjánál fogva is ekkorig a leghatásosabbnak és a czének legmegfelelőbbnek bizonyult. Ezen szer sohasem tagadja meg jótékony működését a mellbetegségek, aszkór, vér-vizibetegségek és görvélves bajok gyógyításánál; ez nem támadja meg a gyomrot, sőt inkább étvágyat gerjeszt, kiváltkép a gyermekeknel színtelenség, börpetylúdság, gyakran előforduló nedvromlás és a nyakmirigykihajtás ellen sikeresen használtaik.

E retetskörp a párisi gyakorlatba már bevettett, és mai napság már a legelőkelőbb orvosok mint igen hatásos vértisztító szert rendelik.

Az iblanyos retetskörp alapja: zsázsa- és retetekdv; mindkettő súlyellenes növény azon elismert tulajdonságokkal, melyek iblanyt és ként természet állapotban tartalmazznak, mely nevek a készítmény hatásoságára és a beszélt könnyűségére nézve mind a felnőtteknél, mind a gyermekeknel elegendő kezességet nyújtanak. Dr. Bazin és Cazenave a párisi St. Louis kórház orvosai ezen iblanyos retetskörpöt, különösen és pedig számos kedvező siker alapján különféle börbetegségek ellen ajánlják.

Raktár: Ausztia minden nevezetes gyógytárában.

A becsár fele árán

adja a bécsi első és legnagyobb gyölc- és vászonneműek központi raktára

(Bécs, Tuchlauben N° 11.) a legjobb és legelőszőbb férfi, női és gyermek fehérneműket mindenféle nagyság és választékban, fehér és színes ingek a legújabb minták szerint. A jó minőségek és bámulatos olcsó árak feltétlenül meglepnek minden vevőt.

A valódiság, jó munka és jótállásért kezesség vállaltatik. Azon ingek, melyek nem fognak találni, vissza cseréltetnek.

Kész uri ingek a legjobb kézimunkával.

Fehérfonalu vászonból, sima	frt 3. — helyett csak frt 1. 50
Finomabb minőségű, fodros mell	frt 4. 50 helyett csak frt 2. 30
Finomabb irlandi vagy rumburgi vászon	frt 6. — helyett csak frt 2. 80
Finom rumburgi ingek, kéztónas	frt 7. 50 helyett csak frt 3. 50
Legfin, rumb. ingek legzebb kézimunka	frt 10. — helyett csak frt 4. 50

Kész nőingek, legszebb kézimunka és kézhimzés.

Sima vászon, nőingek összevágásra	frt 4. — helyett csak frt 1. 90
Finom svájczingek, fodros mell	frt 5. 50 helyett csak frt 2. 80
Uj modor, szív és felhajással, himeze	frt 6. 50 helyett csak frt 3. 50
Eugenie, uj modor, himeze	frt 7. — helyett csak frt 3. 50
Marie-Antoinette, füző-ingek	frt 6. 50 helyett csak frt 3. —
Viktória, himzett valódi Valencien	frt 16. — helyett csak frt 7. —

Legújabb nő-pongyola és fésülőköpenyek.

Elegans, a legfinomabb perkalból	frt 11. 50 helyett csak frt 5. 50
Angol szövethöl, himeze	frt 18. — helyett csak frt 8. —
Női-nadrág shirtingből, legfinomabb	frt 7. — helyett csak frt 2. —
Női-nadrág, himeze, vászonból	frt 6. — helyett csak frt 2. 80
Női-éjjeli otthonka, sima	frt 5. 50 helyett csak frt 2. 80
Elegans, gazdag himzésű otthonkák	frt 12. — helyett csak frt 5. 50
Női-éjjeli ingek hosszu ujjakkal frt 3. —, 3. 50 — 4. 50-ig.	

(191) Legfinomabb vászon uri gatyák

frt 1. 20, 1. 50; legfinomabb rumburgi frt 2. 20.	28/6 (6—12)
1 vég irlandi vászon 48 rőtös	frt 34. — helyett csak frt 17. —
1 vég legfinomabb irlandi v. rumb. 60 T.	frt 60. — helyett csak frt 24. —

Jó vászon zsebkendők fél tutatja . 1, 1. 50, 1. 80, 2 frtig.

Legfinomabb, ugy vászonpatist, fél tutatja frt 2 — 2. 50-ig.

A vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Megrendeléseknél csupán a válbőség megjelölése kérietik.

Adresse: An den Central-Depot der ersten und größten Leinen Wäche Niederlage des Louis Modern, Wien, Tuchlauben N° 14.